

Kommunstyrelsen

Plats och tid	Stora Ljungås, onsdagen den 21 oktober 2026 kl. 08:00 – 15:11, ajourneringar kl. 09:33 – 10:00, kl. 11:51 – 12:00, kl. 12:44 – 13:45, kl. 14:22 – 14:58	
Beslutande	Ledamöter Bengt Hilmersson (C), Ordförande Kenneth Max (M), 1:e vice ordförande Tony Willner (S), 2:e vice ordförande Roy Sjöberg (SD) Peter Larsson (SD) Daniel Andersson (S) Johan Larsson (S) Annette West (S) Ersättare Pelle Eriksson (SD) Sonor Anvarizyaei (S) Christer Forsmark (S) Helen Persgren (MP) Sanna Arnfjorden Wadström (C) Christer Björnsson (L) Inga-Maj Dalén (L) Torbjörn Nyholm (KD) Henric Karlsson (M)	Forts. ledamöter Sonor Anvarizyaei (S), ersättare för Therése Lehtimäki (V) §§ 166-185 Anneli Hermansson (C) Inga Olausson (C) Arne Olsson (KD) Daniel Dalén (KD) Mikaela Engström (M) Lars Davidsson (M) Beslutande ersättare Sanna Arnfjorden Wadström (C), ersättare för Bengt Hilmersson (C) §§ 165-169 Sonor Anvarizyaei (S), ersättare för Daniel Andersson (S) § 165 Christer Forsmark (S), ersättare för Therése Lehtimäki (V) § 165
Övriga närvarande	Tjänstepersoner Ann-Charlotta Lilja, kommundirektör Sara Gårdeson, kanslichef Åsa Nyström Andersson, kvalitetsstrateg §§ 170-171, 181-185 Anna Hildesson, tf. socialchef §§ 181-185 Ellinore Karlsson, ekonomichef § 170 Måns Werner, samhällsbyggnadschef §§ 172-179 Anna Sivenbring, mark- och exploateringsingenjör §§ 173-176 Thomas Johansson, skolchef gymnasiet och musikskolan § 180	Forts. tjänstepersoner Daniel Miglavs, gata/VA-chef § 178 Camilla Funke, miljöstrateg § 169 Fatha Hassan, enhetschef arbetsmarknadsenheten §§ 169, 181 Susanne Johansson, flyktingsamordnare § 181 Hanna Axelsson, sjuksköterska § 169 Therese Valdemarsson, enhetschef Kullingshemmet § 169 Hjalmar Lorentzon, SAS § 171 Jonas Mårtensson, kostchef § 172 Peter Garton, renhållningschef § 177
Utses att Justera	Annette West (S)	
Plats och tid för justering	Kommunhuset, måndagen den 26 oktober kl. 9	
Paragrafer	§§ 165-185	
Sekreterare	Underskrifter	Bestyrkande av anslag
Ordförande	Sara Gårdeson	Från och med Till och med 2026-10-27 2026-11-17 Tid för anslag av protokollet
Justerare	Kenneth Max (M) §§ 165-169 Bengt Hilmersson (C) Annette West (S)	Sara Gårdeson

Protokollet förvaras på kommunhuset i Vårgårda

Ärendelista

§ 165 Dnr 2026-000001	
Upprop, val av justeringsperson samt godkännande av dagordningen	4
§ 166 Dnr 2026-000002	
Personalföreträdare i kommunstyrelsen 2026	5
§ 167 Dnr 2026-000003	
Delegationsbeslut kommunstyrelsen 2026	6
§ 168 Dnr 2026-000004	
Meddelanden kommunstyrelsen 2026	8
§ 169 Dnr 2026-000035	
Aktuellt från kommunens verksamheter – information	9
§ 170 Dnr 2026-000135	
Budget och verksamhetsplan 2027-2029	10
§ 171 Dnr 2026-000301	
Uppföljning av intern kontroll per 31 augusti 2026.....	12
§ 172 Dnr 2026-000320	
Höjning av lunchpriser i Vårgårda kommuns restauranger, Kullingshemmet och dagcentralen Trevnaden.....	14
§ 173 Dnr 2026-000326	
Detaljplan för kv. Gjutaren - Beslut om samråd	17
§ 174 Dnr 2026-000327	
Undersökning av betydande miljöpåverkan - detaljplan kv. Gjutaren	19
§ 175 Dnr 2026-000328	
Yttrande över Vattenfalls nätutvecklingsplan 2027–2036 – beslut.....	20
§ 176 Dnr 2026-000212	
Plan- och bygglovstaxa 2027.....	22
§ 177 Dnr 2026-000318	
Renhållningstaxa 2027	24
§ 178 Dnr 2026-000283	
Övertagande av vägansvar i Vårgårda tätort.....	26
§ 179 Dnr 2026-000325	
Kommande beslut om verksamhetsområde och tilläggsbudget för allmän spillvattenförsörjning i Horla – information.....	29
§ 180 Dnr 2026-000333	
Inrättande av inriktning på Ekonomiprogrammet	30
§ 181 Dnr 2026-000274	
Ställningstagande till förslag om kommunal för mottagande av nyanlända 2027	32
§ 182 Dnr 2026-000299	

	Bidrag till ideella organisationers och ideella föreningars arbete för att stödja våldsutsatta.....	34
§ 183 Dnr 2026-000279	Avgiftstaxa för ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om e-cigarett.....	36
§ 184 Dnr 2026-000005	Rapporter kommunstyrelsen 2026	37
§ 185 Dnr 2026-000367	Nuläge inom individ och familjeomsorgen med anledning av hög personalomsättning - information	38

§ 165

Dnr 2026-000001

Upprop, val av justeringsperson samt godkännande av dagordningen

Kommunstyrelsens beslut

Annette West (S) väljs att justera dagens protokoll.

Dagordningen godkänns.

I kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen förrättar upprop.

§ 166

Dnr 2026-000002

Personalföreträdare i kommunstyrelsen 2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att personalföreträdare får delta på dagens sammanträde med kommunstyrelsen, dock ej vid beslut.

Sammanfattning av ärendet

Personalföreträdare har enligt kommunallagen (7 kap. 10-19 §§) rätt att närvara vid sammanträden med andra nämnder än kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen i Vårgårda beslutade den 2 mars 2011, § 36, att kommunstyrelsens ordförande skulle agera utifrån kommunallagens skrivning om personalföreträdares närvarorätt i nämnder. Personalföreträdarna har att själva tillse att jämställdhet råder bland dem som är personalföreträdare.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att personalföreträdare får delta på dagens sammanträde med kommunstyrelsen, dock ej vid beslut.

§ 167

Dnr 2026-000003

Delegationsbeslut kommunstyrelsen 2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av de delegationsbeslut som förtecknats i protokoll den 21 oktober 2026.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har överlåtit sin beslutanderätt till presidiet, utskott, ordförande och tjänstemän enligt Kommunstyrelsens delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till kommunstyrelsen. Redovisningen innebär inte att kommunstyrelsen omprövar eller fastställer delegationsbesluten. Däremot får kommunstyrelsen återta lämnad delegering eller föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått beslutanderätten genom att själv ta över ärendet och fatta beslut. Redovisade delegationsbeslut månadsvis ger inte en rättvisande bild av jämställdheten bland delegaterna.

Mikael Vårhall, säkerhetschef, anmäler följande beslut:

* Säkerhetsprovning enligt säkerhetsskyddslagen, 2026-10-05

Christine Lund, nämndssamordnare, anmäler följande beslut:

* Nya adresser, 2026-05-13 – 20206-09-24

Hjalmar Lorentzon, SAS, anmäler följande beslut:

* Fyra beslut under september om att inleda utredning enligt Lex Sarah.

* Två beslut under september om att avsluta utredning enligt Lex Sarah, en där händelsen bedömdes som risk för missförhållande och en där händelsen bedömdes som en avvikelse.

* Ett beslut under september om att anmäla ett allvarligt missförhållande till IVO. Utredningen avslutades i samband med detta beslut.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av de delegationsbeslut som förtecknats i protokoll den 21 oktober 2026.

§ 168

Dnr 2026-000004

Meddelanden kommunstyrelsen 2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tar emot redovisningen av de meddelanden som förtecknats i protokoll den 21 oktober 2026.

Sammanfattning av ärendet

- * Direktionsprotokoll Boråsregionen, 2026-10-02
- * Alingsås kommuns sammanträdestider 2027, 2026-09-30
- * Protokoll Rådet för pensionärer och personer med funktionsnedsättning, 2026-09-30
- * Protokoll Valnämnden, 2026-09-16, 2026-10-05
- * Protokoll Sjuhärads Samordningsförbund inklusive delårsrapport 2026, 2026-09-22

Följande handlingar skickas ut/publiceras senare:

Protokoll Utbildningsutskottet, 13 oktober 2026

Protokoll Omsorgsutskottet, 13 oktober 2026

Protokoll Samhällsbyggnadsutskottet, 14 oktober 2026

Protokoll Allmänna utskottet, 14 oktober 2026

Protokoll CSG (facklig samverkan), 15 oktober 2026

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot redovisningen av de meddelanden som förtecknats i protokoll den 21 oktober 2026.

§ 169

Dnr 2026-000035

Aktuellt från kommunens verksamheter – information

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Vårgårda kommun är en enda förvaltning utan facknämnder. Kommunstyrelsen är således ensam ansvarig verksamhetsnämnd. För att ge kommunstyrelseledamöterna en fördjupad förståelse av det arbete som utförs i förvaltningen kommer förvaltningen månadsvis att presentera sina verksamheter. På kommunstyrelsens sammanträde den 21 oktober 2026 får kommunstyrelsen en uppföljning kring hållbar miljö.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

I kommunstyrelsen

Camilla Funke, Fatha Hassan, Hanna Axelsson och
Therese Valdemarsson redogör för ärendet.

§ 170

Dnr 2026-000135

Budget och verksamhetsplan 2027-2029

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Budget och verksamhetsplan för 2027-2029 fastställs.

Låneramen för 2027 uppgår till maximalt 270 000 000 kr för nyupplåning och 110 000 000 kr för omsättning av befintliga lån.

Budgetram för revisionen år 2027 fastställs till 1 332 000 kr.

Budgetpost för projektering av Vårgårda Norra läggs till som en särskild prövning i investeringsbudgeten.

Reservation

Alla närvarande ledamöter från Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige tog i juni ställning till budgetförslag 2027-2029 och beslutade att Alliansens förslag till budget innehållande skattesats 21,61, resultaträkning, balansräkning, kommunbidrag och investeringsbudget för 2027-2029 antas.

Denna budget har kompletterats med dels ramväxling och dels med en verksamhetsplan innehållande strategier för målen, beskrivning av befolkningsutvecklingen och samhällsekonomisk analys, beskrivning av kommunförvaltningen, redovisning av planerad utveckling i verksamheterna.

Verksamhetsmål för 2027 antas i verksamhetsplanen.

Alliansens budget och verksamhetsplan innehåller följande ekonomiska ställningstaganden:

- Budget och verksamhetsplan innehållande skattesats 21,61
- Resultat- och balansräkning, kommunbidrag, investeringsbudget och verksamhetsmål för perioden 2027-2029.
- Låneramen för 2027 uppgår till maximalt 270 000 000 kr för nyupplåning och 110 000 000 kr för omsättning av befintliga lån.
- Resultatnivån budgeteras till 2,7 %
- Skatteintäkter baseras på SKR:s skatteprognos publicerad i april 2026

- Kommunbidragsramen uppgår till 963,3 mnkr år 2027 vilket innebär en ökning med 3,3% jämfört med 2026
- Kommunens budgeterade räntekostnader uppgår till 22,6 mnkr
- Investeringsbudgeten för 2027 uppgår 203 mnkr och till 291 mnkr för 2028-2029

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Budget och verksamhetsplan för 2027-2029 fastställs.

Låneramen för 2027 uppgår till maximalt 270 000 000 kr för nyupplåning och 110 000 000 kr för omsättning av befintliga lån.

Budgetram för revisionen år 2027 fastställs till 1 332 000 kr.

Budgetpost för projektering av Vårgårda Norra läggs till som en särskild prövning i investeringsbudgeten.

I kommunstyrelsen

Ellinore Karlsson och Åsa Nyström Andersson redogör för ärendet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Tony Willner (S) yrkar tillägg på mening två i enlighet med Socialdemokraternas förslag till budget.

Tony Willner (S) tillstyrker att budgetpost för projektering av Vårgårda Norra läggs till som en särskild prövning.

Beslutsgång

Ordföranden ställer utskottets förslag till beslut mot Tony Willners (S) tilläggsyrkande och kommer fram till att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med utskottets förslag till beslut.

§ 171

Dnr 2026-000301

Uppföljning av intern kontroll per 31 augusti 2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner föreslagna åtgärder utifrån uppföljningen av den interna kontrollen per den 31 augusti 2026.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att säkerställa en god intern kontroll inom kommunen. Enligt 6 kap 6 § kommunallagen ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har fastställt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar också för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Dessutom ska kommunstyrelsen säkerställa att myndighetsnämnderna årligen genomför den beslutade interna kontrollen.

Förvaltningen har genomfört granskningar inom identifierade riskområden enligt Plan för intern kontroll 2026. Iakttagelser från granskningen pekar på utvecklingsområden och ska användas som underlag för förbättringar i syfte att kvalitetssäkra processerna inom berörda områden. Verksamhetschefer ansvarar för genomförandet och återkopplingen till kommunstyrelsen samt respektive myndighetsnämnder. Enligt antagna Riktlinjer för intern kontroll ska kommunstyrelsen, baserat på uppföljningsrapporter, utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och föreslå förbättringar där det behövs.

Det är också viktigt att utvärderingen leder till åtgärder för att förbättra eventuella brister i kontrollsystemet. Under respektive kontrollmoment är målsättningen att statistik som relaterar till individer ska samlas in, analyseras efter kön. Könsuppdelad statistik synliggör eventuella skillnader mellan kvinnor och mäns förutsättningar, livsvillkor och behov. Om ojämställdhet upptäcks ska åtgärder föreslås som bidrar till jämställdhet. Förvaltningen kan förbättra arbetet med att samla in könsuppdelad statistik vid kontrollerna. Vid denna uppföljning har inga sådana skillnader konstaterats.

En väl genomarbetad intern kontroll bidrar till en effektiv och säker verksamhet med god ekonomisk hushållning, vilket är en viktig del av

en väl fungerande styrning och uppföljning. Förbättringarna som genomförs utifrån granskningarna ska bidra till att verksamheten uppnår sina mål så kostnadseffektivt som möjligt, att tillgångar skyddas och oönskade händelser och effekter undviks. Målet är att minska kvalitetsbristkostnaderna och uppnå största möjliga nytta för Vårgårdaborna.

Barns bästa ska sättas i främsta rummet, och särskild hänsyn ska tas till barn i behov av särskilt stöd vid uppföljningen, så att konstaterade brister åtgärdas och säkerställs att de inte uppkommer igen. Arbetet med närvaro, att motverka diskriminering och kränkningar samt att ge stöd till elever som behöver det är viktiga förutsättningar för att eleverna ska vara trygga, ha goda relationer och klara kunskapskraven i skolan.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner föreslagna åtgärder utifrån uppföljningen av den interna kontrollen per den 31 augusti 2026.

I kommunstyrelsen

Åsa Nyström Andersson och Hjalmar Lorentzon redogör för ärendet.

Beslutet skickas till

Utvecklingsledare inom socialtjänst, vård och omsorg samt utbildning
Kommunledningsgruppen

§ 172

Dnr 2026-000320

Höjning av lunchpriser i Vårgårda kommuns restauranger, Kullingshemmet och dagcentralen Trevnaden

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Nya lunchpriser i Vårgårda kommuns restauranger, på Kullingshemmet och dagcentralen Trevnaden, fastställs enligt förvaltningens förslag från och med den 1 januari 2027 respektive den 1 januari 2028.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen föreslår en höjning av lunchpriserna i Vårgårda kommuns restauranger från den 1 januari 2027 samt en ytterligare justering från den 1 januari 2028. Syftet är att säkerställa fortsatt hög kvalitet på måltiderna samt att anpassa priserna till ökade kostnader för råvaror, personal och den allmänna kostnadsutvecklingen.

De föreslagna höjningarna motsvarar cirka 4–5 procent per år. Trots prishöjningarna bedöms kommunens lunchpriser fortsatt ligga under prisnivån hos flera jämförbara lunchrestauranger i Vårgårda.

I dagens lunch ingår varmrätt, salladsbuffé, måltidsdryck och kaffe.

Kommunens nuvarande priser är:

Kategori	Nuvarande pris
Sollunch	76 kr
Sollunchhäfte	710 kr
Pensionärlunch	80 kr
Pensionärshäfte	750 kr
Lunch övriga gäster	103 kr
Lunchhäfte	980 kr

Föreslagna priser från och med den 1 januari 2027:

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kategori	Pris 2027
Sollunch	82 kr
Sollunchhäfte	770 kr
Pensionärlunch	86 kr
Pensionärshäfte	790 kr
Lunch övriga gäster	109 kr
Lunchhäfte	1 040 kr

Föreslagna priser från och med den 1 januari 2028:

Kategori	Pris 2028
Sollunch	87 kr
Sollunchhäfte	820 kr
Pensionärlunch	91 kr
Pensionärshäfte	860 kr
Lunch övriga gäster	114 kr
Lunchhäfte	1 090 kr

Vid köp av lunchhäfte är avsikten att ge en rabatt jämfört med köp av enstaka luncher. Målsättningen är att rabatten ska vara likvärdig mellan de olika häftena.

Priserna hos andra lunchrestauranger i Vårgårda ligger generellt omkring 130 kronor per lunch. Samtidigt kan måltidsmiljön i kommunens restauranger inte direkt jämföras med kommersiella restauranger.

Hållbarhetsanalys

Ekonomisk hållbarhet

Prishöjningen bidrar till att möta ökade kostnader för livsmedel och personal samt skapar bättre förutsättningar för en långsiktigt hållbar

ekonomi i måltidsverksamheten. Intäktsökningen möjliggör att verksamheten kan upprätthålla kvaliteten utan att kostnadsökningarna fullt ut behöver finansieras genom kommunala medel.

Social hållbarhet

Måltidsverksamheten är en viktig service för kommunens invånare, särskilt för äldre personer. Prisjusteringen bedöms inte påverka tillgången till verksamheten i någon större omfattning då prisnivån även efter höjningen är låg i jämförelse med andra lunchalternativ i kommunen.

Jämställdhetsanalysen visar att ärendet berör både kvinnor och män men att beslutet inte bedöms medföra olika konsekvenser beroende på kön.

Ekologisk hållbarhet

Prishöjningen bidrar till att skapa förutsättningar för fortsatt användning av råvaror av hög kvalitet och en hög andel svenska livsmedel. Ärendet bedöms i övrigt inte medföra någon betydande påverkan på miljö eller klimat.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Nya lunchpriser i Vårgårda kommuns restauranger, på Kullingshemmet och dagcentralen Trevnaden, fastställs enligt förvaltningens förslag från och med den 1 januari 2027 respektive den 1 januari 2028.

I kommunstyrelsen

Jonas Mårtensson redogör för ärendet.

§ 173

Dnr 2026-000326

Detaljplan för kv. Gjutaren - Beslut om samråd

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med plan- och bygglagen 5 kapitlet 11 § att uppdra åt Samhällsbyggnad/Bygg- och miljöenheten att genomföra samråd för detaljplan för Gjutaren 1 m.fl. med utgångspunkt från det redovisade planförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Syftet med detaljplanen är att skapa en sammanhållen och attraktiv stadsstruktur längs Wallentinsvägen samt att möjliggöra utveckling av de fastigheter som ingår i planen utifrån nuvarande och framtida behov.

Planförslaget möjliggör en blandad markanvändning med handel, kontor, service och publika funktioner. Detta bedöms stärka Wallentinsvägens roll som ett viktigt verksamhets- och handelsstråk i kommunen.

På kv. Gjutaren föreslås huvudsakligen detaljhandel möjliggöras inom två byggrätter som delar en större parkeringsyta. På kv. Bältet avses befintlig restaurangbyggnad ersättas av ett större kontorshus med restaurang, hotell del, konferenslokaler, mm.

Den del av Skövde 2:4 som ligger inom planområdet, sydöst om Gjutaren, avses överföras till Gjutaren och läggas ut som handelsändamål. Marken är idag allmän platsmark PARK men används som lastzon.

Ekonomisk hållbarhet: Etableringar inom handel, kontor och verksamheter på Gjutaren 1 och 2 samt Bältet 3 och 14 bedöms stärka den lokala ekonomin. Nya funktioner skapar fler arbetstillfällen, ökar skatteintäkterna och bidrar till ett mer dynamiskt näringsliv. Centralt belägna fastigheter tas tillvara på ett effektivt sätt, vilket stärker kommunens attraktionskraft och långsiktiga utveckling.

Social hållbarhet: Planen skapar nya mötesplatser, trygga vistelsemiljöer och offentliga ytor som främjar social interaktion. Den blandade användningen ger liv och rörelse under större delar av dygnet, vilket bidrar positivt till trygghet och tillgänglighet för invånarna.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med plan- och bygglagen 5 kapitlet 11 § att uppdra åt Samhällsbyggnad/Bygg- och miljöenheten att genomföra samråd för detaljplan för Gjutaren 1 m.fl. med utgångspunkt från det redovisade planförslaget.

I kommunstyrelsen

Sabina Talavanic redogör för ärendet.

Beslutet skickas till

Sabina Talavanic, bygg- och miljöchef

Omar Mahmoud, planarkitekt

Stefan Olsson, planarkitekt

§ 174

Dnr 2026-000327

Undersökning av betydande miljöpåverkan - detaljplan kv. Gjutaren

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen gör bedömningen utifrån den redovisade handlingen, att planen inte innebär någon betydande miljöpåverkan och därmed inte ska miljöbedömas.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnad/bygg och miljö har tagit fram ett förslag till undersökning av betydande miljöpåverkan. Av förslaget framgår att detaljplanen för det aktuella området inte bedöms ge upphov till en betydande miljöpåverkan vilket medför att en MKB inte kommer att upprättas.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen gör bedömningen utifrån den redovisade handlingen, att planen inte innebär någon betydande miljöpåverkan och därmed inte ska miljöbedömas.

I kommunstyrelsen

Sabina Talavanic redogör för ärendet.

Beslutet skickas till

Sabina Talavanic, bygg- och miljöchef

Omar Mahmoud, planarkitekt

Stefan Olsson, planarkitekt

§ 175

Dnr 2026-000328

Yttrande över Vattenfalls nätutvecklingsplan 2027–2036 – beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner det reviderade yttrandet och översänder det till Vattenfall Eldistribution.

Sammanfattning av ärendet

Vattenfall Eldistribution ska, liksom alla elnätsbolag, ta fram en nätutvecklingsplan. Planen ska enligt lagkrav tas fram vartannat år och ger en tioårig prognos över elnätets utveckling.

Nätutvecklingsplanen beskriver hur hela Vattenfalls elnät, både region- och lokalnät, kommer utvecklas och syftet är att skapa transparens kring nyttjandet av elnätets kapacitet och de åtgärder som behövs för att effektivisera detta på medellång och lång sikt. I planen redovisas planerade investeringar under de kommande 5–10 åren, med särskild tonvikt på den huvudsakliga struktur för elnäten som krävs för att ansluta ny produktionskapacitet och nya förbrukare av olika slag.

Vattenfall Eldistribution äger regionnätet och större delen av lokalnätet i Vårgårda kommun.

Under perioden 14 september–15 november finns möjlighet att lämna remissvar på innehållet i nätutvecklingsplanen.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till yttrande.

Utskottets förslag till beslut

Utskottet godkänner yttrandet och ger samhällsbyggnad i uppdrag att inför kommunstyrelsens sammanträde lägga till vilka konsekvenser effektbristen får för kommunen.

I kommunstyrelsen

Sabina Talavanic redogör för ärendet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Mikaela Engström (M) yrkar på följande beslutsförslag:

Kommunstyrelsen godkänner det reviderade yttrandet och översänder det till Vattenfall Eldistribution.

Beslutsgång

Ordföranden ställer utskottets förslag till beslut mot Mikaela Engströms (M) förslag och kommer fram till att kommunstyrelsen antar Mikaela Engströms (M) förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Sabina Talavanic, bygg- och miljöchef

§ 176

Dnr 2026-000212

Plan- och bygglovstaxa 2027

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Plan- och bygglovstaxa för 2027 antas.

Taxan ska börja gälla från den 1 januari 2027.

Sammanfattning av ärendet

Vårgårda kommun har sedan 2011 tillämpat en plan- och bygglovstaxa som är baserad på Sveriges Kommuner och landstings taxeunderlag. Nuvarande taxa antogs av kommunfullmäktige 2011-04-06 § 43. Därefter gjordes en revidering under 2017.

Myndighetsnämnden Bygg-och Miljö beslutar årligen om ändringar i taxan med hänsyn till prisutvecklingen. Justeringen görs med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) hemsida i oktober månad varje år.

Den 1 december 2025 trädde förändringar i plan- och bygglagen ikraft vilket medför att taxan behöver uppdateras. SKR har tagit fram ett underlag med avseende på förändringarna. Ärendetyperna har justerats och formuleringarna anpassats till ändringarna i lagen och i plan- och byggförordningen.

Syftet med föreslagna taxeförändringar är att säkerställa att kommunens taxa för plan- och bygglovsverksamheten är aktuell, rättvis, transparent och följer gällande lagstiftning, samtidigt som den speglar den handläggningsinsats som krävs i samband med de nya reglerna. Timtaxan ligger fortsatt på samma nivå som tidigare.

Enligt 12 kap. 10 § PBL är det kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna för beslut om taxa, Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Detta innebär att taxan, så väl som ändring av taxan måste beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges beslut om att anta taxan kan överklagas enligt bestämmelserna om laglighetsprövning.

Ansvarig nämnd/delegation till tjänsteperson

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Tillämpning av taxan och debitering i enskilda fall svarar Myndighetsnämnden Bygg- och Miljö för. Nämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteperson enligt särskild delegationsordning.

Hållbarhetsanalys:

Ekonomisk hållbarhet: Självkostnadsprincipen gäller som huvudregel för kommunal verksamhet. 2 kap 6 § kommunallagen. Avgifterna för plan- och byggverksamhet i kommunen tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900), PBL, eller kommunallagen (2017:725). Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Plan- och bygglovtaxa för 2027 antas.

Taxan ska börja gälla från den 1 januari 2027.

I kommunstyrelsen

Sabina Talavanic redogör för ärendet.

§ 177

Dnr 2026-000318

Renhållningstaxa 2027

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Renhållningstaxa 2027 fastställs. Taxan ska börja gälla från den 1 januari 2027.

Under övergången gäller 2026 års hämtningsavgifter tills fyrfacksskärlen är utplacerade.

Sammanfattning av ärendet

Vårgårda kommun inför ett nytt system för fastighetsnära insamling av hushållsavfall och förpackningar. För villor och fritidshus innebär förändringen att nuvarande insamlingssystem ersätts med fyrfacksskärl. Samtidigt inleds ett nytt entreprenadavtal för insamling och transport av avfall.

Kommunstyrelsen beslutade den 31 januari 2024 att ge förvaltningen i uppdrag att införa ett nytt insamlingssystem för att uppfylla kraven enligt förordningen om producentansvar för förpackningar. Av tidigare beslutsunderlag framgår att fastighetsnära insamling ska vara fullt införd senast den 1 januari 2027 och att fyrfackssystemet bedömdes ge hög servicegrad, god sorteringskvalitet och färre transporter än alternativet med tvåfacksskärl.

Förändringen medför att stora delar av den nuvarande taxekonstruktionen inte längre är relevanta. En ny renhållningstaxa behöver därför tas fram utifrån det nya insamlingssystemets abonnemang, tjänster, hämtningsintervall och kostnadsstruktur.

Renhållningstaxan justerades inte inför 2026. Inför 2027 behöver taxan även beakta kostnader för den nya entreprenaden samt kapitalkostnader och andra relevanta kostnader för planerad omlastningshall och ny återvinningscentral. Den sammanlagda investeringsutgiften för omlastningshall och återvinningscentral beräknas till cirka 47 miljoner kronor.

Vårgårda kommun ansvarar för investeringarna. Herrljunga kommun ska bidra till finansieringen i enlighet med kommunernas överenskomna fördelningsnyckel. Den del av kostnaderna som ska bäras av Vårgårdas avfallsskollektiv ska ingå i underlaget för den nya taxan.

Den föreslagna taxan syftar till att säkerställa en långsiktigt hållbar finansiering av avfallsverksamheten och skapa en taxekonstruktion som motsvarar de tjänster och kostnader som gäller från och med 2027.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Renhållningstaxa 2027 fastställs. Taxan ska börja gälla från 1 januari 2027.

Under övergången gäller 2026 års hämtningsavgifter tills fyrfackskärlen är utplacerade.

I kommunstyrelsen

Peter Garton redogör för ärendet.

§ 178

Dnr 2026-000283

Övertagande av vägansvar i Vårgårda tätort

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Vårgårda kommun tar över väg 1907 (sträcka Centrumgatan och Vänersborgsvägen mot 42) från Trafikverket
2. Vårgårda kommun tar över väg 1910 (sträcka Stockholmsvägen) från Trafikverket
3. Vårgårda kommun tar över väg 1916 (sträcka korsningen vid 42 - Algutstorps kyrka) från Trafikverket

Kommunstyrelsen beslutar att kommunens företrädare i förhandlingar med Trafikverket tillser att de vägar kommunen övertar håller hög standard alternativt att kommunen ersätts för befintliga brister.

Sammanfattning av ärendet

Staten, genom Trafikverket, är väghållare för flera stora vägar i Vårgårda tätort. Vårgårda växer och behovet av förtätning av bebyggelse i närheten av järnvägsstationen och Vårgårdas centrum har ökat. I takt med att förfrågan om byggnation i centrala lägen ökat har kommunen insett att det är mer rationellt om kommunen blir väghållare för sådana vägsträckor där samhällsutvecklingen påverkar vilka åtgärder som behöver göras på vägarna allt efter som samhället förändras.

Resonemang om övertagande av väghållaransvaret har pågått mellan kommunen och Trafikverket sedan 2017. Under åren har kommunen framfört tydliga önskemål om att övertagande ska göras under förutsättning att underfarter och broar som berör väg/järnväg av riksintresse (E20 och Västra Stambana) ska undantas. Ett förslag till ändringar av väghållaransvaret i Vårgårda tätort har kommit från Trafikverket. Se bilaga 2.

I förslaget föreslås att kommunen tar väghållaransvar för väg 1909 (Kullingsleden), väg 1907 (sträcka Centrumgatan och Vänersborgsvägen mot 42), väg 1910 (sträcka Stockholmsvägen) och väg 1916 (sträcka korsningen vid 42 - Algutstorps kyrka). Vårgårda kommun ställer sig positiv till Trafikverkets förslag om övertagande av väghållaransvar i tätorten med undantag av väg 1909. I nuläge är väg 1909 utformad som genomfartsled och som sådan utgör den inte vägsträcka som är viktig för Vårgårda ur ett stadsutvecklingsperspektiv. Om Trafikverket

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

behåller väghållaransvar för väg 1909 vill Vårgårda kommun gärna gå vidare med processen för väghållarövertagande. Övertagande beslutas slutligen av regeringen.

Hållbarhetsanalys:

Ekonomisk hållbarhet: Ett övertagande ökar kommunens kostnader för vägunderhåll; negativ konsekvens. Genom övertagandet får kommunen rådighet över mark i centrala lägen, vilket underlättar utbyggnad av bostäder och därigenom ökad befolkning och ökade skatteintäkter; positiv konsekvens. Möjligt att utnyttja befintligt vägnät och VA; positiv konsekvens.

Social hållbarhet: Övertagande bidrar till utbyggnad av ett attraktivt centrum i Vårgårda; positiv konsekvens.

Ekologisk hållbarhet: Nya bostäder tillskapas relativt nära kollektivtrafik och utbyggd service; positiv konsekvens.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Vårgårda kommun tar över väg 1907 (sträcka Centrumgatan och Vänersborgsvägen mot 42) från Trafikverket
2. Vårgårda kommun tar över väg 1910 (sträcka Stockholmsvägen) från Trafikverket
3. Vårgårda kommun tar över väg 1916 (sträcka korsningen vid 42 - Algutstorps kyrka) från Trafikverket

I kommunstyrelsen

Daniel Miglavs redogör för ärendet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Arne Olsson (KD) yrkar på följande tilläggsförslag:

Kommunstyrelsen beslutar att kommunens företrädare i förhandlingar med Trafikverket tillser att de vägar kommunen övertar håller hög standard alternativt att kommunen ersätts för befintliga brister.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan anta utskottets förslag till beslut och kommer fram till att så sker.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen antar Arne Olssons (KD) tilläggsyrkande och kommer fram till att det antas.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 179

Dnr 2026-000325

Kommande beslut om verksamhetsområde och tilläggsbudget för allmän spillvattenförsörjning i Horla – information

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Informationen syftar till att ge kommunstyrelsen en bild av arbete med Horla och kommande beslutsärenden på kommunstyrelsen i november 2026. VA-utbyggnaden i Horla kommer att hanteras som två separata ärenden; beslut om verksamhetsområde för spillvatten respektive tilläggsbudget för VA-utbyggnaden. Båda föreslås gå vidare till kommunfullmäktige för beslut. Verksamhetsområdet föreslås endast avse spillvatten och avgränsas till de fastigheter där lagens förutsättningar bedöms vara uppfyllda. Utbyggnaden föreslås genomföras med tryckavloppssystem och LTA-enheter.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

I kommunstyrelsen

Måns Werner och Daniel Miglavs redogör för ärendet.

§ 180

Dnr 2026-000333

Inrättande av inriktning på Ekonomiprogrammet

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen inrättar inriktningen Juridik på Ekonomiprogrammet på Sundlergymnasiet.

Sammanfattning av ärendet

På Sundlergymnasiet finns Ekonomiprogrammet med inriktning Ekonomi. Det är en av två nationella inriktningar som finns på programmet. Den andra inriktningen benämns Juridik.

Under de senaste åren har ungdomar ställt frågor kring om det är aktuellt att Sundlergymnasiet erbjuder juridikinriktning. Detta är del av en nationell trend där fler elever söker såväl Ekonomiprogrammet som just juridikinriktningen.

I 2026 års gymnasieantagning var det åtta elever från Vårgårda som sökte Ekonomiprogrammet på andra skolor. Några av dessa angav i sin ansökan att de önskade gå juridikinriktningen. Med anledning av detta har förvaltningen sett över möjligheten att erbjuda båda inriktningarna, dels beroende på att huvudmannen i sin dimensionering av utbildningsplatser ska beakta ungdomars önskemål om utbildning, dels för att se över den ekonomiska påverkan som elevers val av utbildning kan få för kommunen.

Att starta juridikinriktningen innebär att ytterligare två kurser på sikt måste erbjudas på skolan (Juridik nivå 2 och 3). Detta motsvarar på sikt ca 30% tjänst vilket innebär en årlig kostnad på ca 250 tkr. En utbildningsplats på en annan gymnasieskola kostar drygt 100 tkr/elev på Ekonomiprogrammet.

Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att den ekonomiska påverkan av ett beslut om inrättande av inriktningen sannolikt innebär en viss kostnadsminskning för gymnasieverksamheten, även om effekten är begränsad.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen inrättar inriktningen Juridik på Ekonomiprogrammet på Sundlergymnasiet.

I kommunstyrelsen

Thomas Johansson redogör för ärendet.

Beslutet skickas till

Thomas Johansson, skolchef

§ 181

Dnr 2026-000274

Ställningstagande till förslag om kommunal för mottagande av nyanlända 2027

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslag till kommunal för Vårgårda kommun för 2027.

Förvaltningen får i uppdrag att ta fram rättssäkra rutiner för hantering av besittningsskydd och boendeavtal inom ramen för kommunens mottagande av nyanlända.

Sammanfattning av ärendet

Riksdagen har beslutat om lagen (2026:1326) om bosättning för vissa nyanlända invandrare, som träder i kraft den 1 januari 2027 och ersätter lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Till lagen hör förordningen (2026:1330) om bosättning för vissa nyanlända invandrare. Kommunerna är även fortsättningsvis skyldiga att efter Migrationsverkets anvisningsbeslut ta emot en nyanländ för bosättning. Det nya regelverket förändrar framför allt fördelningen mellan kommunerna och inför en lagreglerad, tidsbegränsad rätt till ett boende som kommunen ordnar.

En nyanländ som omfattas av boendebestämmelserna och tas emot efter anvisning har enligt lagen rätt till boende som kommunen ordnar under 36 månader. Tiden är en lagstadgad yttersta gräns och innebär inte någon rätt till ett permanent hyresavtal. Om boendet upplåts genom hyresavtal gäller inte bestämmelserna om besittningsskydd i 12 kap. 45–52 §§ jordabalken. Rätten kan upphöra före 36 månader på de grunder som anges i 13 § lagen. Det gäller bland annat när den nyanlande inte är anvisad till ett arbetsmarknadspolitiskt program och saknar godtagbart skäl för detta, när en sådan programanvisning har återkallats till följd av omständigheter som den nyanlande råder över eller när den nyanlande genom grov misskötsamhet har förverkat rätten till bostaden. Kommunen behöver i varje enskilt fall säkerställa att den aktuella laggrunden är uppfylld innan boenderätten avslutas; en allmänt beskriven bristande medverkan är inte i sig en tillräckligt preciserad grund.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslag till kommunal för Vårgårda kommun för 2027.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Förvaltningen får i uppdrag att ta fram rättssäkra rutiner för hantering av besittningsskydd och boendeavtal inom ramen för kommunens mottagande av nyanlända.

I kommunstyrelsen

Fatha Hassan och Susanne Johansson redogör för ärendet.

Beslutet skickas till

Anna Hildesson områdeschef socialtjänst

Fatha Hassan enhetschef arbetsmarknadsmarknadsenheten

§ 182

Dnr 2026-000299

Bidrag till ideella organisationers och ideella föreningars arbete för att stödja våldsutsatta

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att bevilja Kvinnojouren Olivia 100 000 kronor i bidrag som stöd för organisationens arbete för våldsutsatta i Vårgårda kommun.

Bidraget ska gälla för år 2026.

Sammanfattning av ärendet

Kvinnojouren Olivia (Olivia) bedriver verksamhet som ger stöd till våldsutsatta och bidrar därigenom till att personer i Vårgårda kommun kan få råd, stöd och hjälp i utsatta situationer. Förvaltningen har prövat organisationens verksamhet mot riktlinjen för bidrag till ideella organisationers arbete med våldsutsatta, antagen 2026, samt tagit del av Olivias verksamhetsplan. Förvaltningens bedömning är att verksamheten ligger i linje med riktlinjens syfte och utgör ett angeläget komplement till kommunens insatser. Mot denna bakgrund föreslås att Olivia beviljas 100 000 kronor i bidrag.

Beslutet bedöms bidra till social hållbarhet genom att stärka stödet till våldsutsatta, främja trygghet och motverka social utsatthet. Verksamheten kan även bidra till ökad jämlikhet genom att stöd erbjuds utifrån behov. Bidraget bedöms inte medföra några betydande negativa konsekvenser för miljömässig hållbarhet. Den ekonomiska hållbarheten säkerställs genom att bidraget används i enlighet med riktlinjen och följs upp mot den verksamhet och de ändamål som anges i verksamhetsplanen.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att bevilja Kvinnojouren Olivia 100 000 kronor i bidrag som stöd för organisationens arbete för våldsutsatta i Vårgårda kommun.

I kommunstyrelsen

Anna Hildesson redogör för ärendet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Tony Willner (S) yrkar att Kvinnojouren Olivia ska beviljas 200 000 kronor i bidrag som stöd för organisationens arbete för våldsutsatta i Vårgårda kommun.

Tony Willner (S) yrkar att bidraget ska gälla för år 2026.

Beslutsgång

Ordföranden ställer utskottets förslag till beslut mot Tony Willners (S) yrkande och kommer fram till att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med utskottets förslag till beslut.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan anta Tony Willners (S) tilläggsförslag och kommer fram till att det antas.

Beslutet skickas till

Anna Hildesson, områdeschef socialtjänst

Linn Segander, kultur- och fritidschef

Mona Karlsson, utvecklingsledare

§ 183

Dnr 2026-000279

Avgiftstaxa för ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om e-cigarett

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Avgiftstaxa för ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om e-cigarett antas.

Avgiften ska gälla från den 1 januari 2027.

Sammanfattning av ärendet

Vårgårda kommun har tecknat ett nytt samverkansavtal med Borås Stad avseende handläggning och tillsyn inom alkohol-, tobaks- och läkemedelsområdet. För att den avgiftsfinansierade verksamheten även fortsättningsvis ska bedrivas enligt självkostnadsprincipen behöver kommunens taxa anpassas till den kostnadsnivå som gäller för den nya samverkanslösningen.

Förvaltningen föreslår därför att kommunfullmäktige antar en ny taxa med utgångspunkt i Borås Stads gällande taxebestämmelser.

Utskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Avgiftstaxa för ansöknings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om e-cigarett antas.

I kommunstyrelsen

Anna Hildesson redogör för ärendet.

§ 184

Dnr 2026-000005

Rapporter kommunstyrelsen 2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tar emot redovisningen av de rapporter som förtecknats i protokoll den 21 oktober 2026.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens ledamöter rapporterar från externa uppdrag. Även förvaltningen rapporterar om vissa frågor. Om möjligt ska ärendet analyseras i samband med att rapporten lämnas.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot redovisningen av de rapporter som förtecknats i protokoll den 21 oktober 2026.

I kommunstyrelsen

Ann-Charlotte Lilja, kommundirektör, lämnar följande rapporter:

- Kommunchefsnätverkets förstudie kring lönesamverkan
- Utvärdering av vattenläckan
- Biträdande sektionschef utbildning rekryterad

Anneli Hermansson (C), lämnar följande rapport:

- Arkivens dag 14 november

§ 185

Dnr 2026-000367

Nuläge inom individ och familjeomsorgen med anledning av hög personalomsättning - information

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och ungaenheten står inför ett betydande personalbortfall då sex socialsekreterare slutar, varav en med anledning av pension. Tre medarbetare har fått andra tjänster och två har uppgett missnöje med ledningen som skäl till att de lämnar. Personalbortfallet innebär risk för hög arbetsbelastning, bristande kontinuitet, fördröjd handläggning och minskad tillgänglighet för barn, unga och vårdnadshavare. En handlingsplan har aktiverats med omedelbar verkan och följs upp regelbundet under stabiliseringsfasen. I nuläget bedöms situationen vara stabil, bland annat genom att två konsulter arbetar på enheten, varav en har arbetat där under en längre tid och därmed har god kännedom om verksamheten. Rekrytering av nya socialsekreterare pågår. Situationen behöver fortsatt följas fortlöpande utifrån bemanning, arbetsbelastning, kvalitet och rättssäkerhet.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

I kommunstyrelsen

Anna Hildesson redogör för ärendet.
